

1. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası	: 2025/1301
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 31.10.2025/57
Karar Numarası	: 2025/707
Başvuran	: K.D.
Başvuran Vekili/ Vasisi	: -
Adres	: -
Muhatap Kurum/Kişi	: Ankara İl Emniyet Müdürlüğü
Muhatap Vekili/ Vasisi	: -
Muhatap Adres	: -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru başvuranın, gözaltına alındığı süreçte darp, hakaret, kötü muamele ve işkenceye maruz kaldığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 10/11/2020 tarihinde saat 14.30 sıralarında Ankara Yenimahalle Hastane Metro Durağı civarında iki sivil polis tarafından gözaltına alınarak ellerinin arkadan kelepçelendiğini,

b. Polis aracına bindirildiği sırada hakaretlere maruz kaldığını, bu nedenle söz konusu iki polisten şikayetçi olduğunu,

c. Karşıyaka Şehit Alper Zor Polis Merkezi Amirliğine götürüldüğünü ve burada da hakarete uğradığını, itilip kakıldığını,

ç. İç çamaşırları dahil tüm kıyafetlerinin çıkarılarak aşağılandığını ve bu şekilde soğukta bekletildiğini,

d. Daha sonra muayeneye götürülmek üzere tekrar araca bindirilerek aç ve susuz şekilde bir süre araçta bekletildiğini,

e. Hekimle görüşülmeden sağlık raporu düzenlendiğini,

f. Terörle Mücadele Merkezine götürülürken de hakaret ve küfürlerle maruz kaldığını,

g. Korktuğu ve yasal haklarını bilmediği için bugüne kadar müracaatta bulunmadığını,

ğ. Yaşadığı olaylar sebebiyle psikolojisinin bozulduğunu iddia ederek sorumlulardan şikayetçi olmuştur.

3. Muhatap Ankara İl Emniyet Müdürlüğü sunmuş olduğu cevabi yazısında özetle;

a. Başvuranın 10/11/2020 tarihinde saat 15.20 sıralarında yakalanarak Karşıyaka Şehit Alper

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Zor Polis Merkezi Amirliğine götürüldüğünü,

b. Binada sadece ifade odasında kapalı devre kamera sistemi bulunduğunu ve 60 gün süreyle kayıtların saklandığını, bu sebeple şikayet tarihine ait kamera kaydı bulunmadığını,

c. Başvuruya konu iddialarla ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca açılan soruşturmada, kovuşturmaya yer olmadığı yönünde karar verildiğini,

ç. Gözaltı sürecinde alınan hekim raporlarının ve ilgili evrakların ekte sunulduğunu, belirtmiştir.

4. Başvuran, Muhatap Kurumun yazılı görüşüne karşı sunduğu cevap dilekçesinde özetle;

a. İnsan onuruna yakışmayacak eylemlere maruz kaldığını, tedbir alınmadığı takdirde başka kişilerin de bu eylemlere maruz kalabileceğini,

b. İki sivil giyimli polis memuru hakkında şikayetinin devam ettiğini, iddia etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinde: "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz (...)*"

6. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanunun "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesine göre: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin şekilde mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. İşkenceye ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmene Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) 19'uncu maddesi uyarınca ulusal önleme mekanizmaları; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî veya küçültücü muamele veya cezaya karşı korunması amacı ile bu kişilere yönelik tutumu düzenli olarak izlemek, sonucunda hazırlanacak raporlarda özgürlüklerinden yoksun bırakılmış kişilere yönelik muamele ve koşulların iyileştirilmesi ve işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî ya da onur kırıcı muamele ya da cezanın önlenmesi için Birleşmiş Milletlerin ilgili normlarını dikkate alarak ilgililere tavsiyelerde bulunmakla yetkilendirilmiştir.

12. Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesinin ilgili bölümüne göre: *"Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. (...)"*

13. Aynı Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ilgili bölümüne göre: *"Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkese insanca ve kişinin doğuştan sahip olduğu onura saygı gösterilerek davranılır. (...)"*

14. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) *"İşkence yasağı"* başlıklı 3'üncü maddesine göre: *"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz."*

15. *"AİHS'in 3'üncü maddesi, en zor durumlarda dahi, ilgili şahsın tutumunu dikkate almaksızın, işkence ve insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele veya cezayı kesin suretle yasaklamaktadır. Kötü muamelenin 3'üncü madde kapsamında işkence olarak değerlendirilebilmesi için asgari şiddet düzeyine ulaşması gerekmektedir. Bu asgari düzey, özü itibarıyla göreceli olup, olayın tüm koşullarının değerlendirilmesiyle, yani muamelenin uygulandığı süre, fiziksel ve ruhsal etkileri gibi etkenlere bağlı olarak belirlenir."* (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu [TİHEK], B. No: 2022/173, K. No: 2023/69, 24/1/2023, para. 12).

16. İşkence ve kötü muamele yasağına ilişkin şikâyetlerin devletin negatif ve pozitif yükümlülükleri dikkate alınarak maddi ve usul boyutları bakımından ayrı ayrı incelenmesi gerekmektedir. Devletin negatif yükümlülüğü bireyleri işkence, insanlık dışı veya aşağılayıcı muameleyle ya da cezaya tabi tutmama sorumluluğunu içerirken, devletin pozitif yükümlülüğü hem bireyleri bu tür muamelelerden korumayı hem de etkili bir soruşturma yoluyla sorumluların tespitini ve cezalandırılmasını içermektedir. İşkence ve kötü muamele yasağının maddi boyutu, negatif yükümlülük ile önleyici yükümlülüğü kapsamakta; pozitif yükümlülüğün alanında kalan soruşturma yükümlülüğü ise usul boyutunu oluşturmaktadır (Anayasa Mahkemesi [AYM], *Arif Haldun Soygür*, B. No: 2013/2659, 15/10/2015, para. 44).

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

17. "AYM, asgari eşik seviyesini aştığı varsayılan kötü muamele iddialarının makul şüphe kalmayacak şekilde kanıtlanması şartını aramakta ve başvurularda öncelikle bu konudaki kanıtlanma sorununu ele almaktadır. Burada kötü muameleyle maruz kalması nedeniyle mağdur olduğunu ileri süren kişilerin ispat külfetinin devlete geçtiği durumlar istisna olmak üzere kötü muamele yasağı kapsamına giren ağırlıkta bir muamele görmüş olabileceklerini gösteren emare ve delil sunmaları gerektiğini belirtmek gerekir." (AYM, Beyza Metin, B. No: 2014/19426, 12/12/2018, para. 45) "Kötü muamele konusundaki iddialar, uygun delillerle desteklenmelidir. İddia edilen olayların gerçekliğini tespit etmek için, her türlü şüpheden uzak, makul kanıtların varlığı gerekir. Bu nitelikteki bir kanıt, yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen birtakım karinelerden de oluşabilir. Bu bağlamda kanıtlar toplanırken tarafların takındıkları tutumlar dikkate alınmalıdır. Ancak bu uygun koşulların tespiti halinde bir kötü muamelenin varlığından bahsedilebilir." (AYM, Cezmi Demir ve Diğerleri, B. No: 2013/293, 17/7/2014, para. 95)

18. Bir muamelenin Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına girebilmesi için asgari bir ağırlık derecesine ulaşması gerekmektedir. Her olayda asgari eşik aşılıp aşılmadığı, somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ile mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörler önem taşımaktadır (AYM, Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, para. 23).

19. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bir kötü muamelenin AİHS'in 3'üncü maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için belli bir şiddet seviyesine ulaşması gerektiğini, bu asgari seviyenin göreceli olduğunu, vakadaki muamelenin niteliği ve bağlamı, icrasının şekli ve yöntemi, süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve bazı durumlarda mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi koşullara bağlı olduğunu ifade etmiştir (AİHM, Bouyid/Belçika, B. No: 23380/9, 28/9/2015, para. 86).

20. Başvuran, iki sivil polis tarafından gözaltına alınarak ellerinin arkadan kelepçelendiğini, polis aracına bindirildiği sırada hakarete uğradığını, Karşıyaka Şehit Alper Zor Polis Merkezi Amirliğine götürüldüğünü ve burada olumsuz söz ve davranışlara maruz kaldığını, iç çamaşırları dahil tüm kıyafetlerinin çıkarılarak aşağılandığını ve bu şekilde soğukta bekletildiğini, daha sonra muayeneye götürülmek üzere tekrar araca bindirilerek aç ve susuz şekilde araçta bekletildiğini, işkenceye maruz kaldığını, hekimle görüştürülmeden sağlık raporu düzenlendiğini, bilahare terörle mücadele merkezine götürülürken kötü muameleyle maruz kaldığını iddia etmiştir.

21. Muhatap Kurum ise, başvuranın 10/11/2020 tarihinde yakalanarak Karşıyaka Şehit Alper Zor Polis Merkezi Amirliğine götürüldüğünü, binada sadece ifade odasında kapalı devre kamera sistemi bulunduğunu ve 60 gün süreyle kayıtların saklandığını, bu sebeple şikayet tarihine ait kamera kaydı bulunmadığını, başvuruya konu iddialarla ilgili açılan soruşturmada Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verdiğini, gözaltı sürecinde alınan hekim raporları ve ilgili evrakların ekte sunulduğunu belirtmiştir.

22. Muhatap Kurum tarafından sunulan belgeler incelendiğinde, başvuran hakkında "terör örgütü üyeliği" suçundan Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliğinin yakalama kararı bulunduğu, polis ekiplerince başvuranın

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

10/11/2020 tarihinde yakalanarak gözaltına alındığı, hakkında 4 günlük gözaltı süresi verildiği, gözaltına alındığı tarihten itibaren yakınlarına haber verme, avukatla görüştürülme, hekim muayenesinin yaptırılması gibi temel haklardan yararlandırıldığı, gözaltına alındığı 10/11/2020 tarihinde ve mahkemeye çıkarıldığı 13/11/2020 tarihinde yapılan hekim kontrollerinde darp ve cebir izine rastlanmadığı yönünde rapor düzenlendiği, başvuruya konu olaylarla ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada kamu davası açmaya yeterli delil elde edilemediği gerekçesiyle kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği tespit edilmiştir.

23. Bir iddianın işkence ve kötü muamele olarak kabul edilebilmesi için öncelikle iddialar uygun delillerle desteklenmelidir. İddia edilen olayların gerçekliğinin tespit edilebilmesi için her türlü makul şüpheden uzak kanıtların varlığı gerekir. Bu nitelikteki bir kanıt yeterince ciddi, açık ve tutarlı emarelerden ya da aksi ispat edilemeyen birtakım karinelere de oluşabilir. Ancak bu uygun koşulların tespiti hâlinde bir soruşturma yükümlülüğünün bulunduğu bahsedilebilir (AYM, *C.D. Başvurusu*, B. No: 2013/394, 6/3/2014, para. 28).

24. AİHM görülen bir davada, başvurular gittiği karakolda birkaç kez yüzlerine ve karınlarına vurulduğunu iddia etmiş, sundukları raporda göz çukurlarında, boyunda ve omuzda acı hissettiğini belirtmiştir. AİHM'e göre başvuranlar bu iddialarını kanıtlayan kesin ve ikna edici delil sunamamıştır; çünkü başvuranların iddia ettiği şekilde bir kötü muamele aynı gün kendilerini muayene eden doktor tarafından görülebilecek belirgin izler bırakmış olması gerekmektedir (AİHM, *Çelik/Türkiye*, B. No: 39324/02, 20/04/2009, para. 33). Başvuranların iddia ettiği şekilde bir kötü muamele, kendisini birkaç gün sonra muayene eden doktorun gözlemleyebileceği şekilde izler bırakmadığından ve başvuranların gördüğünü iddia ettiği muameleleri yansıtmayan rapora da itiraz etmemiş olduğundan, Mahkeme başvuruların gördüklerini iddia ettikleri muamelelerin gerçekliğinden kuşkuya düşmüştür (AİHM, *Gök ve Güler/Türkiye*, B. No: 60579/00, 08/04/2008, para. 36).

25. Gerek Anayasa Mahkemesi, gerekse AİHM kararlarında, Anayasa'nın 17'nci maddesi kapsamında değerlendirilebilecek fiziksel şiddet ve kötü muamele iddialarının somut ve tutarlı delillerle ispatlanması gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

26. Başvuran tarafından, her ne kadar gözaltına alındığı andan itibaren sürekli hakaret, darp, aşağılama, psikolojik işkence ve kötü muamele eylemlerine maruz kaldığı iddia edilmiş ise de, iddiaya konu eylemlerden sonra geçen 5 yıllık sürede herhangi bir müracaat veya şikayette bulunulmaması, iddiaları destekler mahiyette somut deliller sunulmaması, gözaltı sürecinde yapılan hekim muayene ve kontrollerinde darp ve cebir izine rastlanmadığı yönünde tespitler bulunması, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının kovuşturmayaya yer olmadığı yönündeki kararı ile yukarıda yer verilen içtihatlar birlikte değerlendirildiğinde, başvurunun somut delillere dayanmadığı ve soyut iddialardan ibaret olduğu anlaşıldığından Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

31/10/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Üye

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: